

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

363. Meddelelse. Maj 1944.

B. Vejledninger.

Sygdomme og Skadedyr paa Spiseløg.

Løg trives bedst paa ikke for svær Jord, som ikke tørrer ud i Forsommeren, Reaktionstal ca. 7—7.5. Staldgødning er bedst, men bør udbringes om Efteraaret. Jorden maa være godt afvandet og tidlig tjenlig, da Saaning og Lægning skal ske tidligst muligt. Af Hensyn til baade Skadedyr og Sygdomme er det heldigt at skifte med Pladsen. Sætteløg afpukses godt, lægges til Forspiring i Varme og Lys, og alle svagtspirende kasseres.

Løg-Graaskimmel¹⁾ (*Botrytis allii* m. fl.). Sygdommen viser sig ved, at Løgskællene bliver brunlige, vanddrukne; under fugtige Forhold udvikles en graalig, laadden Svampebelægning og senere sorte Hvileknolde. Angrebet er mest almindeligt efter Optagningen og kan fortsætte hele Opbevaringsperioden. Løg, der har vokset stærkt, er mere modtagelige end Løg med normal Vækst. Hvide Sorter er mere modtagelige end farvede.

Sygdommen bekæmpes især ved, at Løgene hurtigt efter Optagningen tørres godt og opbevares køligt, luftigt og tørt.

Sygdommen kan følge med Frøet, Afsvampning bør forsøges: f. Eks. Nedsænkning $\frac{1}{2}$ Time i $\frac{1}{2}$ pCt. Germisan. Sætteløg kan afsvampes ved Nedsænkning 1 Time i $\frac{1}{4}$ pCt. Aretan. Spiringen kan herved hemmes noget.

Løgskimmel (*Peronospora Schleideni*). Svampen danner paa Blade og Skafter af Løg et laadent Skimmellag, som først er graaviolet, senere bliver det næsten sort. Ofte kommer en anden Svamp, *Stemphylium botryosum*, paa de skimmelangrebne Blade, hvor den danner store, sorte, eventuelt ringede Pletter.

Tidligt og stærkt Angreb kan have ødelæggende Virkning. De angrebne Blade visner, og nye Blade, som skyder frem, angribes ogsaa. Løgene standser i Udvikling og kan smittes ved,

¹⁾ Graaskimmel benævntes tidligere Drueskimmel.

at Svampen vokser fra Bladene ned i Løget. Smittede Løg kan ødelægges under Opbevaringen eller sprede Smitten følgende Aar.

Bordeaux-Olie, som mod Løgflue — se Side 4 — kan hemme Angrebet af Løgskimmel noget. I Stedet for Olie kan bruges andre Spredemidler til Bordeauxvædsken, f. Eks. kan forsøges med 100 g Husblas eller 5 Liter Skummetmælk til 100 Liter Bordeauxvædske. Bedre Vedhængning opnaas ogsaa ved Brug af dobbelt Mængde Kalk til Bordeauxvædsken. Der sprøjtes 2—3 Gange i Maj—Juni. Smittede Løg kan desinficeres ved at holdes 24 Timer ved 40 °C eller 8 Timer ved 45 °C tør Varme.

Løg-Mosaiksyge (*Allium Virus 1*). Angreb af denne Sygdom viser sig især paa Skalotteløg. Bladene bliver smaa, bulede, slappe og gulstribede. Toppen visner tidligt ned, og Løgene naar ikke fuld Størrelse. Ofte bliver Løgene bløde og daarligt holdbare (»Bløde Løg«).

Smitstoffet findes i Saften af baade Toppen og Løget. Syge Sætteløg vil derfor altid give sygt Afkom. Smitten kan spredes af Bladlus og andre Insekter og ved Arbejdet med Løgene, især ved Afpudsning. Hvis de angrebne Løg ikke fjernes tidligt, vil Procenten af syge Løg derfor stige fra Aar til Aar.

Kepaløg kan ogsaa angribes, men da Smitten næppe overføres med Frøet, vil man her kun faa 1. Aars Angreb, som er mindre skadeligt.

Bekæmpelsen maa først og fremmest gaa ud paa at skaffe sunde Sætteløg, eventuelt ved Fremavlskontrol, som det nu sker med Læggekartofler. Smittespredning under Fremavlen forebygges ved Bekæmpelse af Bladlus og andre sugende Insekter, og alle syge og mistænkeligt udseende Planter optages og frasorteres tidligst muligt.

Sikrest vil det være at lægge Fremavlen i Egne af Landet, hvor der erfaringsmæssigt ikke findes mange Bladlus (f. Eks. Nord- og Vestjylland).

Kan der ikke fremskaffes Sætteløg fra sunde Arealer, udvælges sunde Blokke, som tages op og opbevares særskilt.

Da Agurkmosaiksyge (*Cucumis Virus 1*) kan gaa over paa Løg, bør Agurker og Løg ikke dyrkes i Nærheden af hinanden.

Løgfluens (*Hylemyia antiqua*). Løgfluens Larver, indtil 8 mm lange, gulhvide Maddiker, kan Sommeren igennem ødelægge Løgplanterne. De første Angreb ses paa unge Planter, der pludselig visner ned og raadner bort. Inde i Planternes nedre

Del kan Larverne findes (Fig. 1), hvis de ikke allerede har forladt Planten for at bore sig ind i Naboplanten. Talrige Planter i Rækken kan ødelægges paa denne Maade, ofte gaar Løgekulturer helt til Grunde efter Angrebet. Løgfluerne kan ogsaa angribe Porrer, men det sker sjældnere.

Hen paa Sommeren optræder en 2. Larvegeneration, der angriber de større Løgplanter. I Reglen borer Larverne sig her ind i selve Løgene, der som Følge af Gnævets kan gaa i en stinkende Forraadnelse. Disse sene Angreb omfatter dog i Reglen ikke saa mange Planter og er derfor sjældent saa alvorlige som Forsommerangrebene, en Følge af at de større Planter bedre modstaar Angrebene, med mindre Larverne er meget talrige.

Løgfluens Udvikling former sig som følger: Overvintringen foregaar i Puppestadiet, oftest i Jorden i de afdrevne Løgbede, undertiden sidder Pupperne dog i Løgene mellem de ydre Løgskæl, hvad der kan være af Betydning for Bekæmpelsen. Puppen (en »Tøndepuppe«) maaler ca. 6 mm og er af brunlig Farve. De graalige Fluer kommer frem om Foraaret og lægger Æg fra Slutningen af Maj til ind i Juni. Æggene, der er hvide og langstrakte med riflet Skal, lægges paa Løgplanternes Blade, oftest nær ved eller endogsaa i Jorden. Naar de smaa Larver faa Dage efter klækkes, trænger de ind i Planterne og ødelægger dem som ovenfor beskrevet. Efter 2—3 Ugers Forløb er Larverne fuldvoksne, og de forpupper sig da i Jorden nær Planterne. I Juli kommer Fluer af 2. Generation frem og begynder at lægge Æg, ofte paa eller ved selve Løgene, i hvilke Larverne borer sig ind og giver Anledning til det ovenfor omtalte Sommerangreb. Muligvis kan der undtagelsesvis findes en 3. Generation. I hvert Fald ses ofte Larver i overvintrende Løg. Disse Lar-

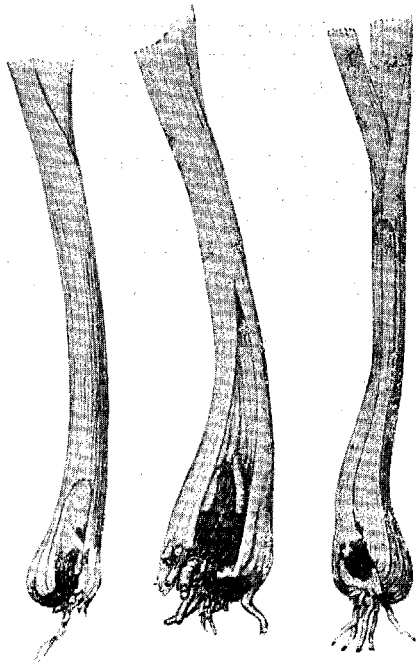

Fig. 1. Porreplanter, angrebne af Løgfluelarver.

ver kan dog ogsaa stamme fra sent lagte Æg af 2. Generations Fluer. Muligvis kan ogsaa Æg, der er lagt om Efteraaret, overvintre paa Løgene og efter Udvikling næste Foraar give Anledning til tidlige Angreb.

Bekæmpelse: For Kepaløg er det af Vigtighed at anvende den rette Udsædsmængde (25—30 g pr. 100 m Række eller ca. 6 kg pr. ha ved almindelig Rækkeafstand, velspirende Frø), saaledes at man opnaar fuld Bestand, men uden at det er nødvendigt at udtynde. Jorden maa være ren og i god Gødningskraft.

Fra England anbefales Bejdsning af Løgrøene med Calomel, og Behandlingen har ofte givet udmærket Resultat herhjemme. Frøene fugtes med en Stivelsesopløsning, 20 g Kartoffelmel til 1 Liter kogende Vand, efter Afkøling bruges heraf 100—120 cm³ pr. kg Frø. De fugtede Frø rystes derefter med 800—1000 g Calomel pr. kg Løgrø. Frøet bør saas straks. I modsat Fald maa det tørres. Calomel er en stærk Gift, som faas paa Apotek mod politipaategnet Rekvisition.

Naftalin, udstrøet over Bedene i de første Maaneder, f. Eks. hver 10. Dag $\frac{1}{3}$ kg pr. 100 m², kan bidrage til at holde de æglæggende Fluer væk.

Til direkte Bekæmpelse af begyndende Angreb har man her i Landet faaet gode Resultater ved gentagne Sprøjtninger med Bordeauxvædske + Sprøjteolie, der ogsaa er virksom over for Løgskimmel (se Side 2). Til 100 Liter Bordeauxvædske 1 : 1 : 100 sættes under kraftig Omrøring 2 Liter Sprøjteolie. Sprøjtningen udføres 2—3 Gange i Fluernes Æglægningstid (Slutningen af Maj—Midten af Juni). Med Olieemulsion (2 pCt.) uden Bordeauxvædske opnaar man en noget ringere Virkning.

Skalotteløg maa inden Sætningen afpuddes grundigt, for at Fluepupper under de løse Løgskæl ikke skal komme med ud i Løgbedene. Affaldet brændes.

Ved Angreb af Smælderlarver kan smaa Løgplanter visne og frembyde samme Billede som ved Løgflueangreb. Smælderlarver forekommer særligt de første Aar efter Græs, aftagende de følgende Aar.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 1 Kr. 50 Øre om Aaret, Postpenge iberegnet.

Anmeldelse om Adresseændring maa indgives til Postvæsenet.